

ÖREBRO

Arbetsplan 2016/2017

Förskola

Östernärke förskoleområde

Kilsmo; Sotterngården,

Hampetorp; Sjögården

Asker; Klockargården, Askers förskola

Odensbacken; Fruktgården, Per-Andersgården

Stora Mellösa; Backagården

Innehåll

INLEDNING	3
Målområden	5
Normer och värden.....	5
Utveckling och lärande	6
Barns inflytande.....	7
Förskola och hem.....	8
Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.....	9
Uppföljning, utvärdering och utveckling	10

Inledning

Vårt förskoleområde

Katrin Willander
Kilsmo; Sotterngården,
Hampetorp; Sjögården
Asker; Klockargården, Askers förskola

Denice Östman
Odensbacken; Fruktgården
Per-Andersgården
Stora Mellösa; Backagården

ORGANISATION

Vårt förskoleområde består av sju förskolor. Verksamheten leds av två förskolechefer, som tillsammans med förskolans utvecklingsledare driver utvecklingen på vardera förskola. Utvecklingsledaren ingår i en ledningsgrupp som leds av förskolechef.

Ett barnhälsosteam bestående av specialpedagog, BVC psykolog, BVC sköterskor, skolområdets kurator samt förskolechefer är kopplade till vårt arbete.

Stora Mellösa

Backagården har sex avdelningar, varav två är placerade i skolans lokaler där i huvudsak barn i 4-5 års ålder har sin förskoleverksamhet. För övrigt finns det yngregrupper för barn i 1-3 år och äldregrupper för barn 3-5 år. Backagården har tillagningskök. En grupp barn och pedagoger på avdelning Bullerbyn och Lönneberga, äter på Stora Mellösa skola. Dels på grund av utrymmesskäl, men även en god samverkansform mellan förskola och förskoleklass. Det har stärkt tryggheten vid övergång till förskoleklass.

Odensbacken

Per-Andersgården består av tre avdelningar; en avdelning 1-3 år, två avdelningar för barn 3-5 år. Förskolan har tillagningskök, som även tillagar mat till Fruktgården. Fruktgården har två avdelningar. Förskolan jobbar åldersintegrerat med barn i ålder 1-5 år.

Asker

I Asker finns två förskolor. Klockargården består av en avdelning för barn i ålder 1-5 år. Askers förskola har tre avdelningar, en 4-5 års avdelning samt två 1-3 års avdelningar. Förskolan har tillagningskök, som även tillagar mat till Klockargårdens förskola. Förskolorna har ett nära samarbete.

Hampetorp

Sjögårdens förskola har en avdelning för barn i ålder 1-5 år. Förskolan har en femårsgrupp, som under viss del av dag har sin verksamhet i Hampetorps skola.

Kilsmo

Sotterngårdens förskola består av en avdelning, för barn i ålder 1-5 år. Femårsgruppen har ett nära samarbete med förskoleklassen.

Arbetet i förskolorna bygger på följande styrdokument

- Skollagen
- Läroplan för förskolan Lpfö 98/10
- FN:s barnkonvention
- Örebro kommuns övergripande mål (ÖSB)
- Verksamhetens arbetsplan
- Trygghetsplan
- Vägledande samspel (ICDP)

Övergripande strategier och budget, ÖSB

”Förskolan i Örebro kommun ska hålla högsta kvalitet. Förskolan ska vara en omsorgsfull och trygg plats för barnen, med god pedagogisk verksamhet.”

Örebro kommuns trygghetsvision, antagen i kommunfullmäktige 18 september 2002

”Alla barn och ungdomar i Örebro kommun har rätt till en trygg miljö i förskolor och skolor. Ingen ska bli utsatt, kränkt eller mobbad. Detta är ett ansvar för varje vuxen, liksom för alla barn och ungdomar ”

Örebro kommuns övergripande mål - Strategiska områden 2015–2018

Örebro kommuns fullmäktige beslutar varje höst om Övergripande strategier och budget (ÖSB). I ÖSB står det vad kommunen ska arbeta med under året som kommer och vad man ska uppnå under mandatperioden. Verksamheten ska utvecklas varje år för att nå målen för mandatperioden.

De fyra strategiområdena är:

- Hållbar tillväxt
- Människors egenmakt
- Barns och ungas behov
- Trygg välfärd

Topp 25 2025 Likvärdig förskola

- Normkritiskt förhållningssätt
- Främja språkutveckling, matematisk utveckling samt
- Trygghetsarbete
- Kostnadsfri förskola

Hållbar utveckling

- Giftfri miljö
- Smartare mat
- Mäta matsvinn

Förskolorna arbetar efter Örebro kommuns tjänstegaranti som garanterar att:

- Vårdnadshavare och barn får en kontaktperson i förskolan
- Vårdnadshavare och barn erbjuds två veckors inskolning i förskolan då de lär känna barn och personal
- Vårdnadshavare och barn erbjuds enskilda samtal om barnets utveckling och lärande minst två gånger om året

ARBETSPLANEN

Arbetsplanen beskriver och ger exempel på hur vi planerar att arbeta med läroplanens olika målområden på förskolorna inom enheten. Verksamhet kommer att utvärderas vid olika tidpunkter under året.

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efterhand omfatta dem. (Lpfö 98/10.)

”Alla barn och ungdomar i Örebro kommun har rätt till en trygg miljö i förskolor och skolor. Ingen ska bli utsatt, kränkt eller mobbad. Detta är ett ansvar för varje vuxen, liksom för alla barn och ungdomar ”

(Örebro kommuns trygghetsvision, antagen i kommunfullmäktige 18 september 2002)

Prioriterade mål från Läroplanen

Förskolan är en trygg plats där varje barn får tillfällen att utveckla förståelse för alla människors lika värde.

Örebro kommuns prioriterade mål

Barn och vårdnadshavare känner sig trygga i förskolan

Förskolan har nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling.

Förskolans vardag genomsyras av ett normkritiskt och genusmedvetet förhållningssätt.

Örebro kommuns riktning ”Det goda mötet” genomsyrar verksamheten.

Målen är uppnådda när:

- förskolan har en trygghetsplan som är förankrad i verksamheten bland personal, vårdnadshavare och barn.
- Läroplanens värdegrund genomsyrar arbetet på förskolan.
- pedagoger och vårdnadshavare har en kontinuerlig samverkan runt barnets trygghet och inflytande.
- pedagogers arbete genomsyras av ett normkritiskt och genusmedvetet förhållningssätt.
- varje möte mellan människor på förskolan präglas av intentionerna i ”Det goda mötet”.

Verksamhetens processer för att nå målen

- Pedagoger och barn arbetar tillsammans för allas lika värde, där olikheter är en tillgång i förskolans dagliga verksamhet.
- Trygghetsplanen genomsyrar vårt dagliga arbete.
- Lyhörda och närvarande pedagoger.
- Pedagogerna har identifierat och blivit medvetna om de normer och de normstrukturer som finns på förskolan; språk, förväntningar, val, agerande, miljöer mm.

Utveckling och lärande

Verksamheten ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta tillvara och stärka barnets intresse för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra grunden för förskolans verksamhet. (Lpfö 98/10).

Det livslånga lärandet börjar i förskolan. Förskoleverksamheten ska präglas av pedagogisk kvalitet, kreativitet och trygghet. Förskolan är viktig för att stödja och främja barns språkutveckling. Barns nyfikenhet stimuleras bland annat genom kultur, natur och teknik. Jämställdhetsarbetet och genusmedvetenheten i förskolan förbättras så att traditionella könsmönster och roller uppmärksammas och synliggörs. (Kommunledningen i Örebro övergripande strategier och budget 2014 med plan för 2015-2016)

Prioriterat mål från läroplanen

Förskolans verksamhet främjar lek och kreativitet, samt stärker barnets intresse för att lära och erövra nya kunskaper och färdigheter.

Örebro kommuns prioriterade mål

Förskolorna arbetar projektinriktat, där pedagogisk dokumentation synliggör barnets lärande.

Förskolornas material och miljö, är så långt det är möjligt giftfri.

Förskolan arbetar för att främja barns språkliga och matematiska utveckling.

Målen är uppnådda när:

- barnens intressen, tankar och teorier inom de olika läroplansmålen tillvaratagits i verksamheten.
- den pedagogiska dokumentationen i större utsträckning sker tillsammans med barnen och synliggörs i UNIKUM
- förskolan bedriver ett medvetet arbete för en "giftfri förskola", med syfte att verka för ett långsiktigt, hållbart miljöarbete.
- pedagoger arbetar medvetet med förhållningssätt och aktiviteter som främjar barns språkliga och matematiska utveckling.

Verksamhetens processer för att nå målen

- Arbetar utifrån verktyget "Från start till mål", som en grund för projekt utifrån barnens intressen, frågeställningar och behov.
- Fortsatt arbete med att utveckla verksamhetens dokumentation av barnens lärprocesser i UNIKUM.
- Förskoleverksamheten följer Örebro kommuns checklistor, för giftfri miljö.
- "Utmana barnens nyfikenhet och begynnande förståelse för språk och kommunikation samt för matematik, naturvetenskap och teknik." Lpfö 98/10

Barns inflytande

I förskolan läggs grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för bör ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av verksamheten. (Lpfö 98/10).

Barn och ungdomar i Örebro förskolor och skolor har rätt till reell delaktighet och inflytande över sin egen skolgång och verksamhet i stigande grad utifrån ålder och mognad. (Kommunledningen i Örebro övergripande strategier och budget 2014 med plan för 2015-2016)

* Barnkonventionssnurran (barnkonventionsanalys) är en modell som kan användas för att prova ett beslut utifrån barnkonventionens 2, 3, 6 och 12 artikel. Det är de fyra av artiklarna i barnkonventionen som är vägledande för hur helheten ska tolkas. Artikel 2, 3, 6 och 12 kallas för de fyra huvudprinciperna. När man läser alla övriga artiklar ska man läsa dem med huvudprinciperna "som glasögon", enligt Barnombudsmannen. Artikel 2 slår fast att alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras. Artikel 3 anger att det är barnets bästa som ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet. Begreppet "barnets bästa" är konventionens grundpelare och har analyserats mer än något annat begrepp i barnkonventionen. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall. Artikel 6 säger att varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas. Artikeln handlar inte bara om barnets fysiska hälsa utan också om den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen. Artikel 12 handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör honom eller henne. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad. Barnkonventionen gäller för alla barn som befinner sig i ett land som har ratificerat den.

Prioriterade mål från läroplanen

Alla barn har ett påtagligt inflytande på verksamhetens innehåll och arbetssätt.

Alla barn utvecklar sin förmåga att förstå och handla efter demokratiska principer.

Örebro kommuns prioriterade mål

Barn har ett reellt inflytande i sin vardag, utifrån ålder och mognad.

Målen är uppnådda när:

- Förskolans verksamhet utformats utifrån barnens nyfikenhet, erfarenheter, intressen, förutsättningar och behov.
- Pedagogerna tillvaratar varje barns förmåga och vilja att ta ett allt större ansvar för sig själv och samvaron i barngruppen, samt ges möjlighet att delta i olika former av samarbete och beslutsfattande.

Verksamhetens processer för att nå målen

- Pedagogerna fångar upp barnens intressen, genom att följa arbetsgången i verktyget "Från start till mål"; närgranskning, sammanställning och analys, projekt, uppföljning och utveckling av projekt.
- Pedagogerna utformar verksamheten så att barnet kan utveckla sin förmåga att ta ansvar, fatta beslut och samarbeta utifrån demokratiska principer.
- Förskolans pedagoger ansvarar för att uppmärksamma och tillvarata de behov och intressen, som barnen själva på olika sätt ger uttryck för.

Förskola och hem

Förskolans arbete med barnen ska ske i ett nära samarbete med hemmen. Föräldrarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. (Lpfö 98/10)

Föräldrar till barn i Örebros förskolor och skolor ska känna sig delaktiga och uppleva att de har rätt till insyn och inflytande över sitt barns utveckling. (Kommunledningen i Örebros övergripande strategier och budget 2014 med plan för 2015-2016)

Örebro kommuns servicegarantier för förskolan

Du och ditt barn får en kontaktperson i förskolan.

Du och ditt barn får två veckors inskolning i förskolan då ni lär känna barn och personal.

Du och ditt barn får enskilda samtal om ditt barns utveckling och lärande minst två gånger om året.

Prioriterade mål från Läroplanen

Förskolans arbete ska ske i ett nära samarbete med hemmen, där vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga i verksamheten.

Örebro kommuns prioriterade mål:

Vårdnadshavare ska ges möjlighet till delaktighet och inflytande.

Målen är uppnådda när:

- Vårdnadshavare använder och följer sitt barns utveckling och lärande.
- Vårdnadshavare ges möjlighet till insyn, information och delaktighet i förskolans verksamhet.
- Vårdnadshavare erbjuds två veckors inskolning, egen kontaktperson på förskolan samt två utvecklingssamtal per år enligt Örebro kommuns servicegaranti.

Verksamhetens processer för att nå målen

- Vårdnadshavare får information och inloggning till UNIKUM.
- Fortsatt utveckling av arbetet i UNIKUM, utifrån nuläget på varje förskola.
- Vårdnadshavare inbjuds till möten i olika former; förskoleråd, föräldramöte, "drop-in" etc.

Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Förskolan skall sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnets allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. (Lpfö98/10)

Samarbetet mellan förskola, förskoleklass, skolan och fritidshemmet ska fortsätta utvecklas så att barnens utveckling och lärande stöds i ett långsiktigt perspektiv. (Kommunledningen i Örebros övergripande strategier och budget 2014 med plan för 2015-2016)

Prioriterade mål från Läroplanen

- Utbyta kunskaper och erfarenheter med personalen i förskolan och i förskoleklass.
- Förskolan ska samverka med personalen i förskoleklass, skola och fritidshem för att stödja barnens övergång till dessa verksamheter.

Örebro kommuns prioriterade mål:

Rutiner finns för samverkan och samarbete mellan förskola, förskoleklass, fritidshem och skola.

Målen är uppnådda när:

- vi följer handlingsplanen för övergång och samverkan i Östernärke skolområde.
- pedagoger i förskola och förskoleklass mötts för utbyte av kunskap och erfarenheter med fokus på barns lärprocesser.

Verksamhetens processer för att nå målen

- Förskoleverksamheten följer överenskommen handlingsplan för övergång förskola till förskoleklass.
- Nätverksträffar mellan förskolans och förskoleklassens pedagoger, med fokus på barns lärprocesser i matematik.

Uppföljning, utvärdering och utveckling

Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. Syftet med utvärderingen är att få kunskap om hur förskolans kvalitet, dvs. verksamhetens organisation, innehåll och genomförande kan utvecklas så att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande. (Lpfö 98/10).

Verksamheten pedagogiska arbete följs upp och utvärderas genom:

- Kontinuerlig genomlysning av arbetsplaner och komplettering utifrån verksamhetens nuläge.
- Brukarenkäter
- Utvecklingssamtal och förskoleråd
- Diskussion och reflektion på arbetsplastträffar.

Vårt förskoleområde arbetar med verktyget "Från start till mål", som ger en grund för uppföljning och analys av verksamhetens arbete. Barnens lärprocesser går bl.a. att följa i barnens lärloggar i UNIKUM.